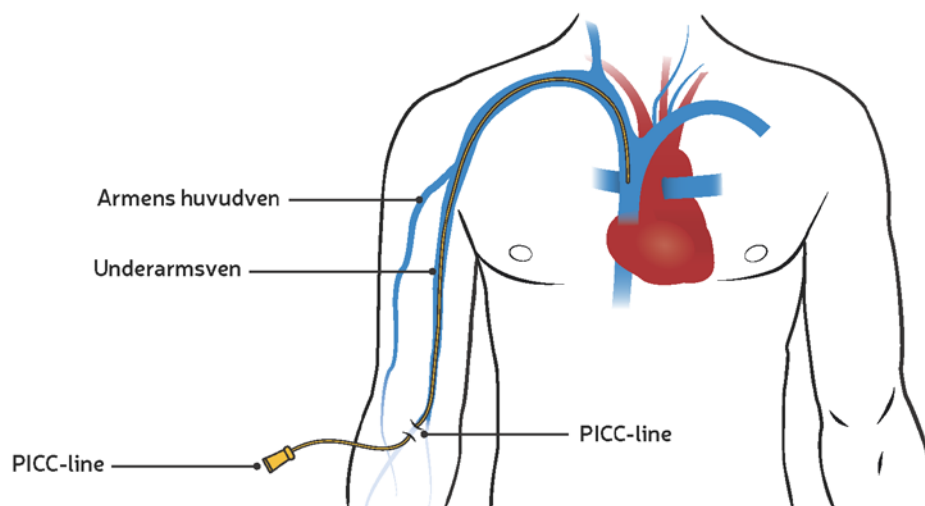

PICC-line, perifert inlagd central venkateter

Om du ska få läkemedel som dropp i blodet kommer du troligen att behöva en venkateter. Genom den kan du också få blodtransfusioner, vätska eller näringsdropp och ibland kan även blodprover tas. Det finns olika typer av venkatetrar. Du och vårdpersonalen bestämmer tillsammans vilken venkateter du kommer att behöva.

Du får en kateter, en slags tunn slang, inlagd i överarmen i ett mindre blodkärl som går till ett av kroppens större blodkärl. Den kallas PICC-line, perifert inlagd central venkateter.

Hur går det till?

Ingreppet tar cirka en timme. Det kan ta ytterligare några timmar innan allt är klart om du behöver göra en röntgen för att kontrollera att din PICC-line ligger rätt och kan användas.

Förberedelser

Det behövs inga speciella förberedelser för att få en PICC-line. Du kan ta eventuella läkemedel och äta som vanligt.

Efteråt

Det kan blöda lite första dygnet efter att du har fått din PICC-line. Du behöver ett nytt förband om det blöder mycket. Kontakta då en vårdcentral, hemsjukvården eller den som lagt in din PICC-line. En gång i veckan behöver förbandet bytas och venkatetern spolas. Vårdpersonal gör det åt dig, antingen i samband med annan behandling eller också får du gå till vårdcentralen. Det är bra om du gör lätta armrörelser varje dag och fortsätter använda armen som du brukar. Det går bra att vara aktiv. Undvik att tvätta fönster eller andra upprepade rörelser ovanför huvudet. Undvik också bastubad och simning eftersom det skyddande förbandet kan lossna då. Det ökar infektionsrisken.

Möjliga problem du ska vara uppmärksam på

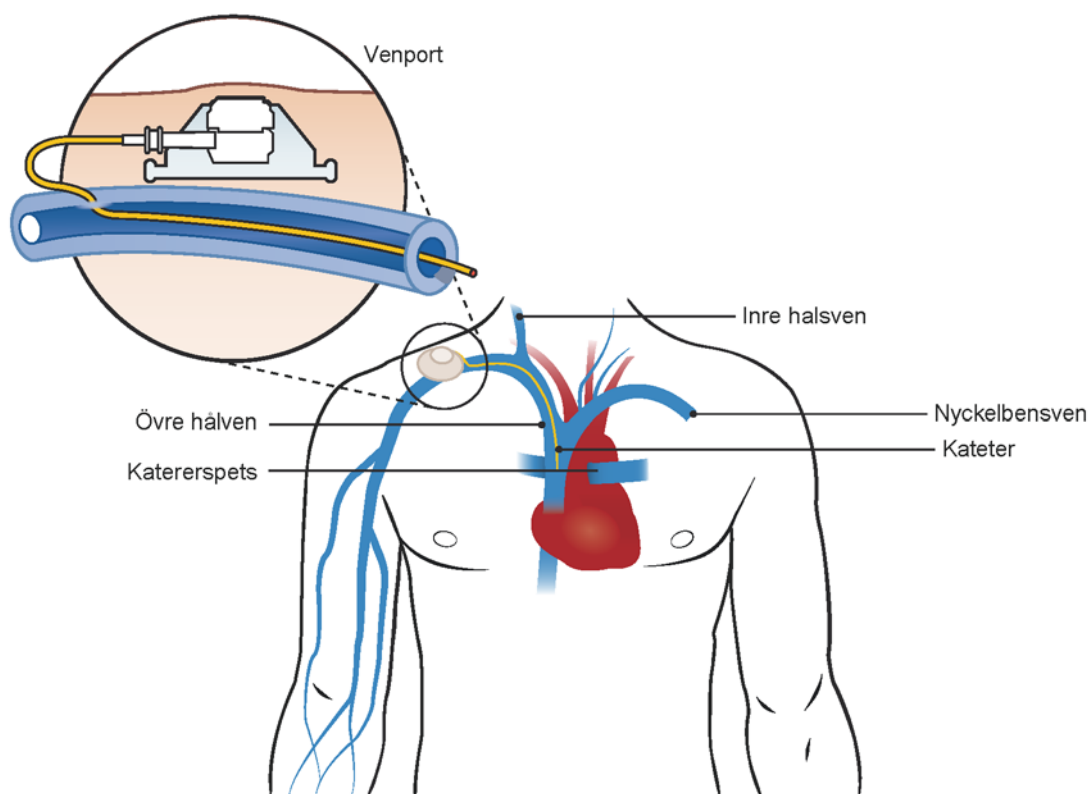
Komplikationer med PICC-line är ovanliga. De komplikationer som eventuellt kan uppstå behandlas så långt som möjligt utan att venkatetern tas bort. Kontakta din ansvariga läkare eller kontaktsjuksköterska om något verkar fel där PICC-linen sitter, till exempel om du upplever en eller fler av de här besvären:

- Infektion. Symtom på infektion är svullnad, feber eller frossa.
- Blödning.
- Smärta, svullnad eller tyngdkänsla i armen på samma sida kroppen som PICC-linen sitter.
- Om PICC-linen rör på sig (åker längre in eller ut från insticksstället på armen) eller om någon del av PICC-linen lossnar.

SVP - Subkutan venport

Om du ska få läkemedel som dropp i blodet kommer du troligen att behöva en venkateter. Genom den kan du också få blodtransfusioner, vätska eller näringsdropp och ibland kan även blodprover tas. Det finns olika typer av venkatetrar. Du och vårdpersonalen bestämmer tillsammans vilken venkateter du kommer att behöva.

Subkutan venport, SVP, består av en liten dosa med en slang. Dosan är cirka två till tre centimeter i diameter. En SVP kan användas under en lång period, från några månader till flera år.

Hur går det till?

Du får lokalbedövning före operationen. Det betyder att du är vaken under operationen men du blir bedövad i de områden där venporten opereras in. Dosan opereras in under huden på bröstkorgen. Slangen läggs oftast in i något av de större blodkärlen.

Förberedelser

Du ska duscha med antibakteriell tvål på kvällen och morgonen före operationen. Tvätta håret med vanligt schampo på morgonen. Använd inte smink, nagellack eller läppstift. Från midnatt får du inte äta eller dricka. Om du tar läkemedel kan du svälja dem med en liten mängd vatten. Om du tar blodförtunnande läkemedel behöver du berätta det för läkaren i god tid innan operationen.

Efter operationen

Bedövningen släpper efter cirka tre till fyra timmar. Då kan det kännas ömt och göra ont i det opererade området. Du kan ta smärtstillande läkemedel. Du får mer information om det före

operationen. Förbandet och eventuella stygn tas bort efter drygt en vecka. Du får hjälp med det av en sjuksköterska där du får behandling eller på en vårdcentral eller i hemsjukvården. Du kan duscha som vanligt tills förbandet tas bort. Vänta med att bada tills operationssåren är läkta och du inte har någon nål i venporten.

Om du har fått en venport får du ett kort med dosans nummer och operationsdatum. Ha alltid med dig det kortet.

Att ha en venport

Venporten kan användas så fort den är inopererad. När såret har läkt behövs inget förband och du kan bada, simma och basta om inte en nål är insatt i dosan. Om du åker bil kan bilbältet skava där venporten har opererats in. Då kan du lägga en hopvikt handduk eller en liten kudde mellan bröstkorgen och bältet. Skydda ärret mot solstrålar det närmaste året. När du ska få behandling sätts en nål in i dosan. Nålen kan sitta i sju dagar täckt av ett förband. Därefter byts nålen eller tas bort. Tycker du att det är obehagligt att få ett stick kan du be att få salva med lokalbedövning på huden.

Varje gång sjuksköterskan sätter eller tar bort ett dropp eller tar ett blodprov, ska du ligga ner så att luft inte kommer in i slangen. Sjuksköterskan kontrollerar att venporten fungerar som den ska innan den används.

När venporten inte används behöver den inte skötas om på något särskilt sätt. En venport kan sitta kvar och användas i flera år, så länge som det behövs. När venporten inte längre behövs tas den bort genom en liknande operation som gjordes när den opererades in. Du och vårdpersonalen bestämmer tillsammans när venporten ska tas bort.

Kontakta din ansvariga läkare eller kontaktsjuksköterska om något verkar fel där venporten sitter, till exempel om du får en eller flera av de här besvären:

- Infektion i eller kring dosan. Symtom på infektion är svullnad vid operationsstället, feber eller frossa.
- Blödning från operationssåret eller på platsen för dosan.
- Smärta eller tyngdkänsla i armen på samma sida av kroppen som dosan sitter.